

DEMOCHANGE

Projekt v programu Območje Alp

Projekt je sofinanciran v okviru programa Cilj 3 - Evropsko teritorialno sodelovanje - Program Območje Alp 2007–2013. Projekt je uvrščen v programsko prioriteto »Konkurenčnost in privlačnost«, saj je namenjen boljšemu razumevanju preteklih, sedanjih in prihodnjih regionalnih in prostorskih učinkov demografskih sprememb na alpskem območju. DEMOCHANGE je v okviru programa prvi in trenutno edini projekt, ki se ukvarja z učinki in s priložnostmi demografskih sprememb v tem okolju. Projekt se je začel septembra 2009 in bo trajal do septembra 2012.

Prenos znanja

Trinajst partnerjev iz Avstrije, Nemčije, Italije, Slovenije in Švice bo na podlagi opravljenih analiz skupaj oblikovalo strategije na desetih izbranih območjih tako, da bodo prenosljive in izvedljive v alpskem prostoru. Vzpostavljena bo transnacionalna DEMOCHANGE mreža za izmenjavo znanja, ki bo omogočila prenos znanja na vse ravni prostorskega načrtovanja. Strategije bodo predstavljene na delavnicah in mednarodnih konferencah, tako da bodo prebivalci in še posebej odločevalci v alpskem prostoru pripravljeni na demografske spremembe in njihove izzive.

Kje do dodatnih informacij?

Hochschule München, Fakultät für Tourismus

Am Stadtpark 20
81243 München
Germany

telefon: +49 89 126 52 134

e-naslov: info@demochange.org

Urbanistični inštitut Republike Slovenije

Trnovski pristan 2
1127 Ljubljana, p.p. 4717
telefon: +386 1 420 13 15
faks: +386 1 420 13 30
e-naslov: barbara.cernic@uirsi.si

RAGOR - Razvojna agencija Zgornje Gorenjske

Spodnji Plavž 24e
4270 Jesenice
telefon: +386 4 58 13 414
faks: +386 4 58 13 411
e-naslov: stevo.scavnicar@ragor.si

Demografske spremembe v Alpah:

prilagoditvene strategije za prostorsko načrtovanje in regionalni razvoj

www.demochange.org

Demografske spremembe

Izraz »demografske spremembe« opisuje spreminjanje starostne strukture družbe. V Evropi, celini, ki se stara, so demografske spremembe eno najpomembnejših razvojnih vprašanj, saj bo po napovedih v eni od treh evropskih regij število prebivalcev upadlo. Demografske spremembe vse bolj postajajo osrednja tema regionalnega razvoja in prostorskega načrtovanja na lokalni ravni, saj vplivajo na spremenjene potrebe po delovnih mestih, infrastrukturi, storitvah in naložbah. Zaradi odseljevanja ekonomsko dejavnih mlajših prebivalcev se znižujejo prihodki občin, hkrati pa se zaradi povečanega deleža starejših prebivalcev zvišujejo izdatki za javne storitve.

Alpe in demografske spremembe

Alpski prostor se zaradi reliefnih značilnosti še posebej razlikuje od urbanih in gosto poseljenih območij, ki ga obkrožajo. Proces staranja je pospešen iz dveh razlogov:

- na mikavnih, turističnih območjih zaradi priseljevanja starejših ljudi (zlasti iz mest), ki bi radi tretje obdobje svojega življenja preživeli v stiku z naravo, in
- na odmaknjenih podeželskih območjih zaradi odseljevanja mladih ljudi v večja mesta.

Namen in cilji projekta

Projekt združuje prostorske načrtovalce, regionalne razvojnike, odločevalce na lokalni in regionalni ravni, študente s področja načrtovanja, gospodarstva, socialnega dela in geografije. Eden od namenov projekta je podrobneje obravnavati demografske spremembe kot enega od pomembnih dejavnikov prostorskega razvoja. Nadalje je treba pripraviti ukrepe za čim hitrejši in čim učinkovitejši odziv družb s starajočim se prebivalstvom na potencialno negativne posledice demografskega razvoja tako, da družbe teh ne bodo samo omilile, ampak jih bodo tudi obrnile v svojo korist. Demografske spremembe namreč prinašajo tudi številne poslovne priložnosti in možnosti za nova delovna mesta. Ti ukrepi bodo skupaj z usmeritvami zapisani v prilagoditvenih strategijah za izbrana območja. Vzporedno bodo potekale dejavnosti osveščanja o demografskih spremembah in izdelava priporočil za odločevalce na področju prostorskega načrtovanja in regionalnega razvoja v alpskih regijah.

Partnerji v projektu

V projektu sodelujejo znanstvene ustanove, univerze, regionalne agencije in občine, vodi ga fakulteta za turizem univerze uporabnih ved v Münchnu. Partnerji so zadolženi za pripravo analize sedanjega stanja in pričakovanih učinkov demografskih sprememb na izbranih območjih. Nadalje bo na vsakem območju izbrana usklajevalna skupina odločevalcev, ki bo sodelovala pri opredelitvi prilagoditvenih strategij in posplošila te strategije na transnacionalni ravni. Rezultati bodo tako nudili priporočila za to področje tudi za druge alpske regije.

Avstrija | Amt der Salzburger Landesregierung, Abteilung Raumplanung | Universität Salzburg, Fachbereich Geographie und Geologie

Nemčija | Landkreis Oberallgäu, Abt. Wirtschaft und Tourismus | Landratsamt Garmisch-Partenkirchen | Hochschule für Angewandte Wissenschaften - FH München, Fakultät für Tourismus

Italija | UNCEM – Delegazione Piemontese | Regione

Autonoma Valle d'Aosta, Osservatorio economico e sociale | Libera Università di Bolzano – Facoltà di Economia

Slovenija | Urbanistični inštitut Republike Slovenije | RAGOR - Razvojna Agencija Zgornje Gorenjske | občina Kranjska Gora kot opazovalka

Švica | Interface Institut für Politikstudien | Hochschule Luzern – Soziale Arbeit | Zentralschweizer Konferenz der Volkswirtschaftsdirektoren Luzern, Schwyz, Obwalden, Zug und Nidwalden

Francija | Région Rhône-Alpes kot opazovalka

Predvideni rezultati projekta

Poleg izboljšanja osveščenosti o demografskih spremembah in njihovih posledicah med oblikovalci in izvajalci politik ter tudi med širšo javnostjo bodo ključni rezultati projekta vključevali:

- pripravo strategij za prilagajanje demografskim spremembam,
- vzpostavitev mednarodne mreže za izmenjavo izkušenj in znanj o potrebnih prilagoditvah dejavnosti prostorskega načrtovanja in regionalnega razvoja ter
- pripravo predlogov za izvedbo konkretnih ukrepov in projektov.

